

UYANIK SENDİKACILAR ADAM KULLANMAYI İYİ BİLİR

Aydınlık Gazetesi, 14 Kasım 2015

Yıldırım Koç

Sendikacılık camiası kurtlar sofrasıdır; olağanüstü kaygan bir zemindir; kimin kimi kullandığı hiç belli olmaz.

Sendikacılık hareketinde kimse kimsenin gözünün yaşına bakmaz. Koltuğunu kaybetmek istemeyen sendikacı gerektiğinde en yakın arkadaşını, hatta kardeşini bile harcamaktan çekinmez. Sendikacılıkta “vefa,” yalnızca İstanbul’da bir semtin adıdır.

SOSYAL GÜVENLİK BAKANI SADIK ŞİDE

Sadık Şide’nin adını duymuşsunuzdur. 1974 Ocak-1986 Aralık döneminde 13 yıl Türk-İş’in genel sekreteriydi.

12 Mart 1971 sonrasında Sadi İrmak Hükümeti’nde sosyal güvenlik bakanlığı yaptı (18.11.1974-1.4.1975).

12 Eylül 1980 darbesinden sonra da üç yılı aşkın bir süre askeri yönetimin hükümetlerinde sosyal güvenlik bakanı olarak hizmet verdi (22.9.1980-13.12.1983).

Kime “hizmet verdiği” tabii ki tartışmalıdır. 12 Eylül’ün faturasını ödemesi gerekenlerden biri de Sadık Şide’dir. Önemli diğer bir günahı da, Türk-İş’in arşivinin çok büyük bölümünü SEKA’ya göndermiş olmasıdır.

Bunlar bilinen konular. Dikkat çekmek istediğim nokta, özellikle 12 Eylül darbesinden sonra üç yılı aşkın süre sosyal güvenlik bakanlığı yapan Sadık Şide konusunda sendikacıların tavrı. Sendikacıları tanıyabilmek için geçmişi bilmekte yarar var.

Askerler darbe yapınca, Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide’nin sosyal güvenlik bakanı olmasını Türk-İş ve bağlı örgütlerin yöneticileri hep birlikte onayladı. Bu konuda birlikte alınmış kararlar var.

Sadık Şide, bakanlığı döneminde bir bütün olarak işçi sınıfına yönelik saldırılar karşısında sessiz kaldı; ancak tek tek sendikacıların özel sorunlarının çözümünde elinden geldiği kadar yardımcı oldu. Askerler de, temel konularda kendilerine destek veren ve verilen görevleri hakkıyla yerine getiren Sadık Şide’nin sendikacı arkadaşlarının ufak taleplerinin karşılanmasına herhalde ses çıkarmadılar.

Sendikacılar o kadar uyanıktı ki, Türk-İş’in 1982 ve 1983 yıllarındaki genel kurullarında da Sadık Şide’yi genel sekreter olarak seçtiler. 1986 yılında da harca yverdiler.

GÜNAH KEÇİSİ SADIK ŞİDE

Ancak keser döndü, sap döndü, gün geldi hesap döndü.

12 Eylül dönemi ve ardından 1984 yılı sonlarına doğru sıkıyönetimler sona erdikten sonra, işçi sınıfının kayıplarının acısı çıkmaya başladı. İnsanlar askeri yönetim dönemine karşı seslerini yavaştan yükseltebilir duruma geldi. İşyerlerinde huzursuzluk arttı. Türk-İş, gerek askeri yönetim döneminde, gerek ANAP iktidarındaki sessizliği nedeniyle suçlanmaya başladı. Türk-İş’in düzenlediği toplantılarda önce Türk-İş yöneticileri ve diğer sendikacılar protesto edildi.

Bir günah keçisi gerekiyordu. Uyanık sendikacılar kimin günah keçisi olacağını çok önceden belirlemişlerdi. Bir dönem sütünden ve kılından yararlandıkları günah keçisini ortaya atıverdiler.

Eskiden Yahudiler her yıl toplanır, ortalarına iki keçi alır, işledikleri suçu bu keçilerin üstüne atarlarmış. Keçiler de kafalarını salladıkça, günahları üstlenirmiş. Sonra keçilerden birini yer, diğerini de çöle salarlarmış.

Bir dönem ufak tefek işlerini gören Sadık Şide bir anda 12 Eylül döneminin sorumlusu haline sokuldu. 1985-1990 yıllarında katıldığım işçi toplantılarını anımsıyorum. Konuşmaya her başlayan önce Sadık Şide’yi uygun biçimde hatırlatırdı. Sadık Şide’nin işçi toplantılarına katılıp konuşması mümkün değildi.

Bugünlerde etrafa baktığımda uyanık sendikacıların geleceğin hangi günah keçilerinin bugün sütünden ve kılından yararlandığını anlamaya çalışıyorum. İnanın, keçinin gübresinden bile yararlanıyorlar.